

Մանգրամի Էֆեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ԻԴԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

1867 ՄԱՅԻՍ 17 ՉԱՐՇԵՄՊԻՆՆ

ՆԻԻՄԵՐՈ 336

Մանգրամի Էֆեմար համար 6 եւրոյ սեւեռ 300
լիւրի վերին, սեւեռ 400 լիւրի, բոլոր 400 լիւրի
համար 200 լիւրի, 400 լիւրի, 400 լիւրի 100 լիւրի
400 լիւրի, 400 լիւրի 50 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի

Էֆեմարի գէտեր 400 լիւրի, 400 լիւրի
400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի
400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի
400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի

Մանգրամի Էֆեմար, 400 լիւրի, 400 լիւրի
400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի
400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի
400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի 400 լիւրի

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԷԿՐԱՖԻԿԵ

(ՍԵՆԵ ՀԱՄԱՐՈՒՄ)

Փարիս 28 մայիս, 1867 թ. 5 ինտ

ԵՍԶԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՍԵՆ

Փարիս (ԳԵՆԵ)

Անգլիա 32-70
Գարանտի 52-75

ՕՐԻՆԵԼ ԵՄԵՐԵՆԸ 1865 թ.

Անգլիա 248-75
Գարանտի 247-30

Փարիս 30/0 3 ԳԵՆԵ

Անգլիա 69-72-1
Գարանտի 69-77-1

— Մըսըր վալիի վալիաւան հազարէթի-
րի յունիս այն 15 ինտէն 20 սինէ գատար
Փարիզէ Թէլիքի Իտէնէթի տիր .
Լոնտրա 28 մայիս .

Էսհամը ումուսիէ . Լոնտրա ալըմը .

Ալըմը 52
Սաթընը 52-1

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՑԵՆ

ՄԱՍԸՐ

Ասաքիւրի Մըսըրիս պաշ գոմանտա-
նը Շահին բաշա հազարէթի, Փարիստէ
պուլուսմագտա տըր .

— Մէմալէքի Մըսըրիս Շըմէն տը Ֆէր-
լէրինին նազըրը Խուրշիդ բաշա հազարէթ-
լէրինին, Եազընտա Ֆրանսա վէ ինկի-
թէրա ճանիպլէրինէ Եօլճուլուգ իտէ-
ճէթլէրի հալաթիստէն տիր .

— Իշիթ տիկիմիզէ նէգարէն, վալիի
վալիաւան հազարէթի, Փարիս սէրկի
ումուսիսին սէյր ու Թէմաշա իթաիք-
տէն սոնրա, Պէրլինէ տախի կիտէճէթլէրի
Բրուսիա գրաւընա վատ իթմիշէր տիր .

— Գանտիստա Ֆրանսըզ գոնսօլուս-
Մ . Թրիքու ազիզիէ գուսթանտա վա-

բորարնա բաքիպ օլարագ, իսկէնտէրիս-
տէն Տէր-սաատէթէ կիթմիշ, օլարագ Մ .
Պուրէ ճ. նապլէրինտէն լազըմ կէլէն Թա-
լիմաթը ալտըգտան սոնրա, քէնտի մա-
հէլի մէմուրիսիէթլէրինէ կիտէճէթլէր
տիր .

— Մըսըրտա պուլուսն ինկիլիզ պաշ
գոնսօլուս Մ . Սթէյթըն, Էվրոպաւա ա-
զիմէթ իթմիշ տիր .

— Նուպար բաշա հազարէթլէրինին Եա-
զընտա Մըսըրտա պէթլէնմէթտէ օլուպ,
միւշարիլէյ հազարէթլէրինին օլ ճանիպէ
միւշաւսէթլէրինտէն սոնրա, վալիի վալ-
իաւան հազարէթլէրինէ պու տէֆա վէրի-
լէն Եէնի իւնվանըն Ֆէրմանը ալիսի օ-
գուսմագտ ճիհէթլէրի, իսկէնտէրիստէ,
Եախօտ Գահիրէտէ պիւլիք շէնլիքլէր իճ-
րա օլուսնաւալը Թէվաթուրէն սէյլէն-
մէթտէ տիր .

— Մըսըր բոսթախանէսի իտարէսի
Թարաֆընտան, մէթուպիլգէրինտէ Եա-
վըշտըրըն բոսթա բուլարը Թէպտիլ
օլուսուպ, շիմոթիքինտէն տահա զիւտտէ
պէյլիճէթ, վէ պաշգա լէսիմտէ օլաճաղը
իշիթիլիշ տիր .

ՆԷԼ

— Փրկիշ հոգաբարձութիւնու նասըլ
քի պիւտիթմիշ իտիք, տիւնքի կիւն Թէ-
ճէմիւ իթմիշ, վէ իսայլի իսլահաթլար
իւզէրինէ Թէգէթ քիւլլէր իյլէմիշ, վէ պա-
զը գարարլար վէրմիշ տիր .

Բէնշէմալի հիւնիւ Թէքրարէն Թօր-
լանըւաւագ իտէտէ, պու տէֆալըգ տա-
լի մէրքէզ օտասընա Թօրլանմանըպ,
բաթրիքիստէ Թէճէմիւ իտէճէթ տիր .

Եէնի իտարէ իւզէրինտէ շիմոթիքի հալ-
կէօրիլէն զայրէթ վէ տուլլու, տուլլու
սու մէտէ շաւան տըր . լաքին, պիզճէ
այրընա իթթիլար իտէճէթ պիր շէյ տէ-
լի տիր, շիւնքի, սայիր հոգաբարձու-

Թիւնլար տախի, իւք կիւնլէրինտէ այնի
զայրէթի վէ այնի տուլլու Խալազ իթ-
միշէր իտէտէ, սոնուսու կէթիլէմիշ-
լէր տիր, վէ պուստա սէպէպ, իթիգա-
տը գալի իւզըն սէյլէնպիլիք քի,
տէօրթ խուսուս օլուսն տուր . Եանի,
պիրինճիսի մէճիսլէրինտէ խաթըր վէ կէօ-
նիլիւ վէ իհթիլագ վէ միւշարիլիսի պէր
Թարաֆ իտէրէթ, սէրպէսթճէ հէր քէ-
սին լէյ պէտան իթմէյիպ, անճագ էն
զիւտտէ նուֆուլըքար օլանըն ազընա
պագմագ, վէ ճէնապ թաշընտան ատամա
Եազընմանըպ, իլա ատամը հայվան տէ-
րէճէսինէ ինտիլիքի օլան տալգալուգու-
ղու իճրա իթմէսի, վէ իքինճիսի մէմուր-
լարըն կէօրէճէյի էն ուֆագ իշլէրի տա-
լի քէնտիսի կէօրէրէթ մէմուր վէ մաաշ
էքսիլթմէյի շալըշտըրը հալտէ, Էհլիլթ
ու ինտագաթ արամագտըն, իթիմաս-
լը մէմուրլար իսթիմալ իյլէմէսի, վէ իւ-
շիւնիւսիւ հէր շէյի կիլի Եարըպ ա-
լէնէն հիսապ վիւմէմէսի, վէ Էմիլիթի
ամմէյի գազանմանա շալընմանըպ, վէ
տէօրտիւնճիւ վէ պէլքիտէ պաշլըճաթ,
քէնտիսի պիր վաթօր իլթիգամ իթմիշ
գուսթանտա պէնգէտիկի հալտէ, վա-
թօրա միւթալիլ օլան հէր շէյի տիւ-
շիւնիւստէ, գաթտանը վէ տիւմէնճիլի
բուսուլաճըր տիւշիւնմէմէսի, վէ կէմի-
նիս իտարէսիսի Էրքէն գալգանա ինտըպ
Թէսլիմ իյլէմէսի օլուսն տուր .

Պու խուսուսլարա տիգագաթ օլուս-
մատըրը Թագտիրտէ, հիշ պիր հոգաբար-
ձութիւնու իշ կէօրիւպ պիշարէկէանը
րահաթ, վէ միլթի մէմուսն իտէպիլմէ-
սի իհթիմալտէն տէյիլ տիր . վէ Էկէր պու-
Եէնի հոգաբարձութիւնու իշ կէօրէ-
պիլմէսինէ, վէ պէյլէ պիր աղըր Եիւքիւ-
գալտըրապիլմէսինէ պիր պիւլիլք իւսիտ
վար իտէ, օ տախի պաշգա պիր շէյ օլ-
մանըպ, իլա մէզքիւր տէօրթ խուսուս-

լարա թախը կհանտեն իթիպար իթմեք-
լնէ պաշտամար տըր . նասը քի տիւն-
քի մէծխտէ , շիմոխէ գատար էմալի
կէօրիւմէմիշ իքէն , խասսէթէն պիր ու-
մուսի տնօրէն նասպ իտիլմէսի մէվգըրի
միւզաքէրէյէ ա ընմըշ , վէ տօգթօր Գա-
լուտտեան կիպի պիր զաթը Ֆէթանէթ-
սիմաթ վէ սահիպ թէտապիր ու թէճ-
բիւպէնին շու միւհիմմ մէմուրիյէթէ
թայեխինէ գարար վէրիմիշ տիր . վէ
պիրտէ լաեղը տեսուշ թայեխին գըլըն-
տըղը թագտիրտէ , մէզքիւր խայրաթ-
խանէ իտարէսինին սաաթ շարիւր կիպի
իշէյէճէկինտէ , վէ պուստան սօնրա մի-
լէթճէ իտարէմիղին քեաֆթէսինէ պիր
իպրէթնիւմա օլաճաղընտա պիղճէ չիւբ-
հէ եօգ տուր :

Կէլէճէք բէնճէմպիհ կիւնիւ փրկի-
չին կիւնիւ օլտուղուստան , չօգ զիեա-
րէթճիւր կէլէճէկի , վէ պազը խայր-
խահարըն պիշարէկեանէ զիեաֆէթլէր
վիւրէճէրլէրի , առէթի գատիմէյէ նէզա-
րէն մէմուլի գալիտէն տիր . իմտի ումա-
րըզ քի . պազը տուլղուլու վէ ղայրէթ-
քէշ զաթլար տախի եէվմի մէզպուր իշին
պիր թագըմ մուզիգա իրսալինէ հիմմէթ
իւ , կէրէք պիշարէկեանըն , վէ կէրէք
զիեարէթճիւրին ինշիւրահը տէրուսինի
մուճիպ օլուլլար , վէ քէզալիք ումարըզ
քի , պազը տէլիգանլլար տախի թագըմ
թագըմ կէլիպ երգէր օգուլլար , վէ շու
զիյնէթէ տահա զիեատէ պիր ընմիւպ
պախշ իտէրլէր :

Էհալի թարաֆընտան պուսլարը տա-
վէթ իթիկիմիպ հալտէ , հոգարարձու
էֆէնտիլէրին տախի , հէր նէ գատար
հէնուզ փարա վէ վագըթլարը եօգ իսէտէ ,
օլ կիւնէ գատար , հիւ տէյիլ իսէ օրա-
տաքի պէտպախթ չօճուգլարա պիրէր
գաթ չամաշըր վէ էլպիսէ եաբըմասը-
նա հիմմէթ իտէրլէր :

— . . . Միւլէլիֆ .

Գարիյէմիգ պուլուսան կէօլ տաղը վէ իւշ
սաաթ մէսաֆէտէ օլան թիւրքմէն քէօյիւ
քէթթահա թեմիւնէ միւհագ պուլուստուղու
մալիւմ տիր :

Մահէլի մէզքիւրտէն կէլմէ գարիյէմիգ-
տէ պուլուսան տէր Մարտիրոսուն պազը հա-
րաքեաթը նապէճասընտան տօլայը , պիր
գաշ տէֆա սրազան Պատրիարք հայր հազ-
րէթլէրինէ թէշէքքի մահէրլէրի կէօնտէրի-
տիկիւտէն , մուսխիւրէն միւշարիլէյի սրա-
զան ճանիպիտէն մէրգուլ քահանանըն տա-
վաճըլարը իւլ , ֆասը տալա վէ ըուլէ-
թինէ տայիր կէլէն կօնդակ մուճիւպի-
ճէ , Յովսէփ եպիսկոպոս 1864 հոկտեմբեր
այընտա գարիյէմիգէ կէլմիշ , վէ էվլէլ է-
միրտէ իշ պու սըզըթընըն թէսվիյէսի ֆէ-
րիգէ վէ վաղիֆէսինտէն իքէն , աալա սէմ
ու իթիպար իթմէյէրէք , մուգաթա տէնիլէն
միւլէթ վէրկիսի վէրիլմէտիքճէ խուսուսու
մէզքիւրտէն մուհաքէմէսինէ պագամայաճա-
ղընը սուրէթի ընտարիյէտէ ճէվապ վէրմիշ ,

վէ պու արատա ֆէսաաթիլէ օլան մէրգուլ
քահանայը տախի իսթիսահա իտէրէք , թա-
րաֆ վէ էվանէլէրինտէն առէմի լիյազաթը
միւշահէտէ օլան 18 քիշի սէշիպ ցուցակընը
քիլիսէ ավուսուսա աաարադ , մէրգուլմանը
թաղական խորհուրդ ազաար նասպ ու թայիլին
իլլէմիշ տիր . օլ հէնկեամտէ պու հալի էհալի
կէօրտիւկիւնտէ , հիտտէթէ կէլէրէք Սահմա-
նադրուլթիւն ահքեամընճա քուէարկուլթիւն
իճրա օլմատըգճա , գապուլ իթմէյէճէքլէրինի
տէր խաթըր իթտիրմիշլէր իսէտէ , եինէ
Սահմանադրուլթիւնը թանըմա կիպի պազը
մէզալաթուս պուլուստուղուստան , պէնտէ-
նիգ տախի պէրապէր օլտուղուլ հալտէ ցու-
ցակը մէզքիւրէ , պիթթապի քիլիսէ ալ-
լուսուստան աշաղը ալմըլար իտիր . պու ա-
րատա քէնտիսի Պիլէճիկէ կիթմիշ , վէ իշ
հալի իլէ գալմըշ իսէտէ , պազը իլալէլէր ի-
լէ վուզուլի հալի Բաթրիքխանէյէ պիլտիր-
միշ , վէ իշարընա թէվֆիգան մէրգուլ քա-
հանանըն տալաաթ Պիլէճիքտէ կէօրիւմէսի-
նէ տայիր , ճանիպի Բաթրիքխանէյէն էմր
ու իշար պուլուլուլու , վէ միւմայիլէյիյին
մուսմէլէյի սապըգասընտան էհալի նէֆրէթ
կէթիւրմիշ օլմաղլէ , մահէլի մէզքիւրէ կիթ-
մէքտէն սարֆը նագար իտիպ , քէյիլէյէթ
պու հալտէ գալմըշ տըր :

Ատէթի գատէմէ իւղրէ գարիյէմիգտէն
ալընան սէնէվի պին ղուրուշ մուգաթա պէ-
տէլինի , իքի սէնէտէն պէրու վիրմէտիքէ-
րինտէն , վէ պու խուսուս կիւլա պիլգիմ
թէշֆիգիմիղտէն նէշէթ իլլէտիկիւնտէն պահ
իւլէ իքիւնի տէֆա օլարադ Բաթրիքխանէյէ
եազաղընա ճէվապէն , տէֆա պիր կոնդակ
զուհուր իտիպ , պէրապէրինճէ թարաֆընտան
պիր վէքիլ կէօնտէրիպ , էհալտէն թալէպ
իթմիշ իսէտէ , կօլդակը մէզքիւրտէ վիճա-
կըն 1750 ղուրուշ թախսիսաթը մուգաթաաը
օլուպ , սէհիմիլիգէ տիւլէնի վէրին , վէ նր-
կանեանլարըն խարթալիւղընա ալտանմաեղպ
հէր հալտէ իճրա իլլէմէնիղի պէքլէրիմ տի-
յէրէք եազըմըշ իսէտէ , խայիլ վագըթտան
պէրու վիճակըմըտան 7000 ղուրուշ տուր
տիյէրէք ադճէ թօլաւմագտա իքէն , մէզ-
քիւր կօնդակտան 1750 ղուրուշ օլտուղու
անլաշըմըշ , վէ պու սուրէթտէ գարիյէմիգ
էհալտինէ սէնէվի եալընըզ 200 ղուրուշ
վէրկիլի միլիյէ վիրմէք տիւլէճէկիւնտէն , քէս-
պի սէլահիեթի իտէրէք , իշ պու ղիյատէ վէ-
րիմիշ օլան փարալարըն հիսապը կէօրիւ-
սին , պօրճուլուլ չըգար իսէ , օնա կէօրէ
վէրիւղ տիյէրէք , վէքիլի մէրգուլմա գա-
թիլէն ճէվապ վէրմիշ իտիլէր : Պու մատտէ
աախի եինէ պիլգտէն թէշֆիգ օլուսմուշ
պիլինէրէք , միւմայիլէյի Յովսէփ եպիսկոպոս
հազըմըզտա եէնիտէն եէնիյէ ազպիյաթէ
չըզըլարադ , եէնիտէն Բաթրիքխանէյէն պիր
թագըմ խիլաֆը հալի թահիրաթը մախ-
սուսէլէր կէօնտէրմիշ , վէ մուճիպիւնճէ , ու-
մուրու միլիեէեէ գարըշմամաղըզ , վէ իքի
գարտաշ տախի իղմիտէ կէօնտէրիլմէմիղէ
տայիր պիր գըթա էմիրնամէյի սամի թահ-
սիլ , վէ իրալ օլուսմուշ տուր , պէնտէ-
նիգ իսէ պէրալի մաալահաթ Տէր-ալիյէտէ
պուլուստուղուստան , եպիսկոպոսու միւմա-
իլէյի կիւլա պիր պիւլիւք ֆիթուհաթ էթ-

միշ կիպի , խասսէթէն գալմըշ կէօլ բա-
զարընա կէլմիշ , վէ էմիրնամէյի միգքիւրու
միւտիրի մահէլիլէյէ թագաթիմ իթմիշ իսէտէ ,
պիլլիմ կէլմէմիղէ պըրազըմըշ , վէ պիլգ սօն-
րատան Տէր-ալիլէյէն օլ ճանիպէ կիթմէմիղ-
տէ , միւտիրի միւմաիլէյի մէզքիւր էմրի ա-
լիլի պէնտէնիգէ օգուր , վէ քէյիլէյէթ թահ-
գըզը էհալի օլտուգտա , սըրֆ իթթիրատէն
իպարէթ օլտուղու անլաշըմըշ , վէ լազըմ
կէլէն մազպաթաաը տախի մէճիսի լիվալէ
կէօնտէրիլմիշ տիր :

Միւմայիլէյի եպիսկոպոս պուստան չէնտ
մահ մուգատտէմ եինէ Պիլէճիկէ կէլիպ ,
քէօյէ կէլմէյէ եիւղիւ օլմատըղընտան , վէ-
քիլէր կէօնտէրիպ եինէ մուգաթա թալէպ
իտէր իսէտէ , էվլէլէր կիպի ճէվապ վէր-
տիքլէրինտէն , վէ պէնտէնիղին տախի եէ-
տի մահտան պէրու Տէր-ալիլէյէն օլտուղու-
մու պէեան իտէրէք , իւշիւնճիւ տէֆա օլա-
րադ բաթրիքխանէյէն պիլտիրի , վէ կէօլ-
տաղ էհալիսի վէ թիւրքմէն թարաֆընտան
թարաֆըմըզա մահէրլէրի կէօնտէրիլի իսէ-
տէ , թարաֆէյի սէօյլէթմէքսիլլին , միւտ-
տախին սէօզիլ իլլէ գընապէն հազըմտա
հիւքմիւ կէօրտիւկիւմ հալտէ , եէնիտէն
միւմայիլէյի եպիսկոպոսա պիր թէշէքքիի
չէտիտին օղրարըզ միւհագաաղլա պիլ իհ-
թիրազ սիւքիւթիւ իթթիսադ վէ թէվգըֆ
իթմիշ իքէն , բաթրիքխանէյէն ժամկոչ վա-
սըթասըլա ճէլպ օլուստուլ , վէ մուգաթա-
նըն վէրիլմէտիկիւնին սէպէպլէրինի սրազան
պատրիարք սիւալ իթտի իսէ , պալեատէ
զիքր օլուստուղու վէճի իւլէրէ թարաֆը-
մըզտան լազըմ կէլէն ճէվապալար վէրիլմիշ ,
վէ նիհաեթ իւլ էմր վիճակընըզ 1750 ղու-
րուշ մուգաթաաը վար իսէտէ , իւսթ թարա-
ֆընըն (եանի 7000 ղուրուշա տօլմագ իշին)
Յովսէփ եպիսկոպոսուն իտարէսի իշին վէ-
րիլմէսինի նասիհաթ վէ իղթիղաաըն եազա-
ճաղընը սէօյլէմիշ , վէ պէնտէնիղտէ սիւքիւթ
իթմիշ վէ մէզքիւր մահէրլէրի տախի վիրմէ-
միշ իտիմ . վէ պու հաթթա էհալի թարա-
ֆընտան տախի չօգ սիթէմլէր եազըմըշ ի-
սէտէ , ճէվապ վիրմէմիշիմ տիր . պու կիւն-
լէրտէ մէսմուի աճիղի վէ թահգըգաթը սա-
հիհէմիղէ կէօրէ , մէպաղը մէզքիւրին թահ-
սիլի ղըմընտա բաթրիքխանէ ճանիպիտէն
թագրիւ վէրիլէրէք , պիր գըթա էմիրնա-
մէյի սամի տէր տէսթի թահսիլ օլուսմագտա
իմիշ :

Իմտի . . . միւլէլիֆ , թաշրալարտա վէ
խուսուսիլլէ իղմիտ սանճաղընտա , էհալինին
սօն տէրէճէ մահսուլսուղուգ սէպէպի իլլէ
տիւլաըրը ֆագըրը հալ օլտուգլարը , վէ էլ-
եէվմ վէրկիլէրինի տախի թէքմիլ վիրմէ-
յիպ , նիշէլէրինին պագըրլարը սաթըլլապ , եի-
նէ վէրկիլի մախսուսէլէրինի էօտէյէմէտիք-
լէրի պէեանտէն միւսթաղնի օլտուղու հալ-
տէ , միւմայիլէյի եպիսկոպոս իտարէ օլմագ
իշին , պէօյլէ պիր վագըթտա էհալինին զի-
եատէ փարա վիրմէյէճէկի , վէ պու կիւնքի
կիւն գարիյէմիղտէ չօճուգլարընըն աճ սու-
տուլ , վէ պի գուրտէթ պուլուստուղալարը
թագտիրտէ , պօրճարը օլմաեարադ պէօյլէ
պիր փարանըն էօրֆէն թահսիլ օլուսմաաը
հանկը ինսաֆ վէ մէրհամէթէ մագրուս տուր
. . . պիլէմիլիգ . պիլթիւն կիւն թաշրա է-

հալիոի բաժնի քանակ միզ վար տըր, պիր մահ-
զէր կէօնտէրիսէք, ինսաֆ վէ մէրհամէթ
իւզրէ օգուրար, միւթալաա իտէրէր, վէ
անգարիպ ինքսարնա պագարար, տէյի պիւ-
յիւք իւթիտէր իտէրէր. զէվալլը Էհալի պիւ-
մէզքի օգուրարազըրն միւթէր ալթը օլմագ-
տա տըր. էկէր տիգգաթ ու իթինա օլմագ
լազըմ կէլսէ, կէրէք Յոփսէի եպիսկոպոսուն,
վէ կէրէք իսթիսհապ իթիսկի Տ. Մարտի-
րոս քահանանըն հալլէրի մէյտանա չըգաճագ
վէ սայիրէ վէ սայիրէ. . . օֆ, օֆ, պիր
Յոփսէի եպիսկոպոսուն իտարէսի իչին, խի-
լաֆը հարաքեաթը, պիր վիճակ էհալիսինէ
թէրճի օլմագ հագգանի, էթ մի տիր. էվ-
վէթ, կէրէք միւմայիլէյի եպիսկոպոսուն վէ
կէրէք Տ. Մարտիրոսուն նիչէ պու մագու-
լէ հարաքեաթիւրի տահա չօգ վուգու պուլ-
մուշ, վէ զաղէթալար վասըթասըլլա իլան
տախի օլմուշ իքէն, աճէպա սրբաղան Պատ-
րիարք հայր հազրէթիւրի հալեա իչիթմէմի՞
մի տիր, պէլքի իչիթմի, իսէտէ, հալ պու
քի օտա միլլէթտէն իտարէ օլմագ, օնու-
տա կէօգէթմէք էլզէմիյէթտէն տիր. . .
. . . Միւլէլիֆ, իչ պու մէթուպումու-
զուն մէսուլիյէթի իւղէրիմտէ օլարագ, զա-
զէթայի միւթէպէրինիզ սահիֆէլէրինտէ տէրճ
ու նէչրինէ հիմմէթ իլլէմէնիզ աճիղանէ րէ-
ճա օլունուր:

Անրոզիւ Սարգիսեան
Ուզուն օղու կէօլ-տաղը.

— . . . Միւլէլիֆ.
Վարնա 6 մայիս 1867.

Վարնատա վաղը միլլէթի էրմէնիեան
մէթէպի հալի իւզէրինէ պագը միւթալա-
ալարըմըրն, զազէթայի միւթէպէրինիզտէ
թապ ու տէրճինէ հիմմէթ պուեուրմանըր
րէճա վէ նիեազ օլունուր:

Չէնտ սէնէ մուգատտէմ մէթէպի մէզ-
քիւր էրէյիճէ իլէրուտէ օլուպ, վէ պու օու-
րէթլէ միլլէթ չօճուղարտա էլսինէի էճնէ-
պիյէնին թահսիլինէ իգտամ իտէր իքէն,
պու կիւն իսէ մուղայիլի օլարագ սէֆիլ պիր
հալտէ տիր: Եէօլլէ քի, չակիրտանըն, միւ-
տէրիսլէրի օլմատըր սէպէպտէն, սօգագ-
լարտա կէղինմէք, պաղ գազըմագ, վէ եիւք
թաշըմագ կիպի պօշ չէյլէրլէ պիպէհա վա-
զըթլարընը զայ իթտիքլէրի թէհալէֆ օլու-
նաճագ մէվատտէն տիր:

Իստի . . . Միւլէլիֆ պու թարղ իչլէրի կէօ-
զէտիպ թանղիմ իթմէք, միլլէթին իտարէ-
սինի իթիգամ իլլէմիշ օլան թաղական խոր-
հուրդուն վաճիպէի զիմմէթինտէն տէյի՞ մի
տիր: Մէրգուման գաթլար իսէ ապա միլ-
լէթ ու մէթէպէ տայիր ումուր ու խու-
սուօլարը քէնտի վազիֆէլէրինտէն խարիճ
տիրլէր կիպի ատտ իթմէքտէ տիրլէր: Պա-
զէն բազար կիւնլէրի մէճլիս օտասընտա թէ-
ճէմիւ իտէն աղալարտան պիրիսի, գազա-
րա էկէր մէթէպէ պիր վարժապետ լազըմ
տըր կիպի մագալաթտա պուլունուր իսէ,
անիտէ քեաֆֆէսի պիրտէն Էչիմտի պէօլլէ-
տէ օլուեօր եա, նէ՞ իգթիգա կէթիւմէք յ
վէ եախօտ օլմագստա օլուր ա՞ ճանըմ յ
եօլու ճէվապիտէրէք, պէօլլէճէ միլլէթ չօ-
ճուղարընըն քէտէր ու մատէրլէրինին տա-
խի թէհալէֆի տէրունիսի մուճիպ օլմագտա
տըրլար:

Վէ չու սէօլլէտիկիմիզի կէչէնտէ զու-
հուրա կէլէն պիր վուգուաթլա թաստիգ ի-
տէլիմ. չէօլլէ քի, էզմիլէի մէտիտէտէն
պէրու միլլէթին, չարչը մէյտանընտա վագը
աթալարտան գալմա պիր արսասը պուլու-
նուպ, վէ արսայի մէզքիւրէ իսէ էվգաթ
մուրուրիլլէ ունուտուլմուշ իքէն, չէնտ սէ-
նէ ագտէմ Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հիմ-
մէթ ու զայրէթլէրիլլէ էլէ կէլմիշ իսէտէ, տէր
հալ միլլէթ թարաֆընտան մէզքիւր արսա-
տա պիր չէչմէ ինչա իթտիրիլմէյէ միւպա-
չէրէթ օլունուպ, (աճէպա չէչմէնին միւ-
լէթէ, եախօտ մէթէպէ նէ՞ ֆայիտէսի օ-
լապիլիւր իմիշ) խիթամրէղիր օլտուգտա,
արսաեի մէզքիւրէնի բարմագլըզ իլէ մահ-
տուտ իտիլմէք միւրատընտա պուլունուլտու
իսէտէ, պիր սուրէթլէ միւլէսսէր օլունա-
մատը: Չիւնքի հիւքիւմէթ թարաֆընտան
պու խուսուս մէն օլունուպ, թէքրարէն մի-
րիլլէ զապթ օլունուտ, վէ պիր աղ վագըթ
սօնրա մահէլլի մէզպուրտա հիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան էպիլլէ ինչասընա թէչէպպիւս
օլունուպ, վէ միլլէթիմիզ չօրպաճըսը տախի
մէզքիւր պինանըն նագարէթլինէ իլայնի գը-
լընտը: (Էլհամտիւլլաւ պէօլլէլէրի րէք գըթ
տըր):

Իշթէ . . . միւլէլիֆ, միլլէթիմիզ մէք-
թէպինին ա՛վալը սէֆիլանէսինի չու վլճիլէ
պէեան իտէրէք, պու պապտէ միւթալաա-
նըզը պունա իլալէ իթմէնիզի րէճա իտէրիզ:

— . . . Միւլէլիֆ.
29 ապրիլ 1867 խարրութ.

Պու թարաֆտա վուգու պուլան վէ
Ճիւմէնին էսէֆիլի մուճիպ օլմագտա
պուլունան պիր վուգուաթը թարաֆը-
նըզա պիրիլլէրէք, միլլէթ իմիզէ պիր խրու-
մէթ իթմիշ օլմամըզը վաճիպտէն ատտ
իտէրիզ. գապուլէ չաեան կէօրիւլտիւկիւ
թագտիրտէ զաղէթայի միւթէպէրինիզ
տէ տէրճ իթմէնիզի նիեազը աճիղանէմիզ
տիր:

Չատիկին իթուլմ ախչամըսը Ս. Յա-
կոբ եկեղեցիսինտէ միլլէթ պաշը օլան
Սամուր օղու, Դանիէլ գիրքինի պէնիմ
օղունմա օգութտուրաճարմ իտտասըլ-
լա, գիրք օգունտուղու վագըթ, Դու-
եուլմ ճու Պաղտասար աղա իլէ չէմէֆ-
քեար վէ եէքվիճուտ օլարագ, քիլիստէ
էնվայի ֆէսատ ու մարաղալարա սէպէպ
օլտուգտան պաշգա, ճէօմաաթը տախի
պիր պիրլէրինէ պըրագտը, վէ էօլլէճէ
քիլիսէ զէյնէթի եարը պուլուգ իճրա գը-
լընտը:

Մէրգում Սամուր օղունուն պու մա-
գուլէ քիլիստէ գալղալարընըն էմալլէ-
րի պիր գաշ տէֆալար կէօրիւլմիւշ օլուպ,
վէ պիլարէ էհալինին իսէ սապր ու թա-
համիւլիւ քէսիլտիլինտէն, Չատիկ իր-
թէսի կիւնիւ վուգուլի հալը տէվէթլու
բաշա հազրէթլէրինէ պա արգուհալ պէ-
եան իլէ, նիգամէն լազըմ կէլէն ճէզայի
սէզալարընը հիւքմ իթմէք եօլու իսթի-

տա իլլէտիլէր իսէտէ, չի՞ ֆայիտէ քի,
արգուլարընա միւեհսսէր օլմատարար.
չիւնքի միւշարիլէյի բաշա հազրէթլէրի,
Սամուր օղունու սէվտիլինտէն, անճագ
իսլահը նէֆս օլմասը իչին Պետրոս վար-
դապետին իգամէթ կեահընտա, վէ րէֆի-
գի օլան Պաղտասար աղանը տախի սան-
տըզ սարրաֆը խանէսինտէ պիր գաշ կիւն
թէվգըթ իթտիրտիքտէն սօնրա, պիլա
միւճագաթ ազատ իլլէտիլէր:

. . . Միւլէլիֆ, էսէֆ իտէրէք սէօլ-
լէրիզ քի, մէրգում պու խուսուստա միւ-
լէթ իչինտէ պիր պէօլիւք ֆէսատ վէ նի-
ֆագ թօխումու պրագըզ, վէ Արամեան
ընկերուլթիւն մէթէպինին պիւս պիւ-
թիւն գարանմասընա սէպէպ օլտուղուն-
տան, էհալինին չօճուղարըն սէր սէֆիլ
կէպմէքտէ տիրլէր, վէ պունատա գանա-
աթ իթմէյիպ, Ս. Ստեփաննոս քիլիստէսի
տախիլինտէ պուլունան վէ քէսպի չէօհ-
րէթ իթմիշ օլան Սմարտեան ընկերու-
լթիւն ճեմարաննը, քէնտի թարաֆիլի-
լէրի իլէ պիլ իթթիֆագ գարաթմաեա
գընամու ճէսարէթ իթտիքտէն պաշգա,
մէզքիւր մէթէպին միւտէրիսի թա-
թարեան Բարթոզ էֆէնտիլին նամու-
սունա տօգանըր, պիր թագըմ խննատաթ
ու արաճիֆիլ իլան իտէրէք, թահգիր
իթմէք սէվասընտա պուլունմագտա տըր-
լար:

Իստի մէզքիւր Սմարտեան ընկերու-
լթիւն, վէ Արամեան ընկերուլթիւն նա-
ման մէթէպլէրին պագը վէ քիւշատ օլ-
մալարը խուսուսուտա, բաթրիքսանէ-
նին նագարը տիգգաթընը խալիսանէ տա-
վէթ իտէրիզ:

17 իւն:

— Իզմիրէն հեաեալ տեղեկուլթիւնը
առած ենք:

Անցեալ տարի տեղւոյն քաղաքական
ժողովը լուծուած ատեն 8 հոգիէ բաղ-
կացեալ ինքնընտիր ժողով մը կազմուե-
ր, բայց շատ չանցած Պ. Ս. Ասկանեանի
պատճառաւ մէջընին երկպառակու-
թիւն մը ծագելով յետինն չար քանգա-
ռաջինն եղեր է:

Երկու սեռի վարժարանները անկար-
գութեան մէջ ինկեր են, որոց վարժա-
պետներն ու դռնապանները իրենց դիզ-
եալ ամսականները իրրեւ ողորմութիւն
խնդրելու համար Ուսումնասէր ընկերու-
լթեան եւ Ազգ. յանձնաժողովոյ դիմեր եւ
ձեռնունայն ետ են դարձեր:

Աղքատսիրաց ընկերուլթիւնը հի-
ւանդանոցին համար 22 հազար զուրուշ
ծախք են ըրեր, ու նոյն գումարը ձեռք
բերելու համար ժողովուրդն հրաւիրե-
ր են օգնութիւն եւ խորհուրդ ուղեւու-
մտք: Նոյն օրը յիշեալ ընկերութեան ա-
տենապետ Ստեփան աղա Չէլիքեանը Սա-
նսը որ ազգին ելից եւ մտից հաչիւչեն

